

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola:	Osnovna škola Suhopolje, Suhopolje
Razred:	8.
Trajanje sata:	45 minuta
Tip sata:	obrada
Vjeroučitelj:	Tomislav Polović
Nastavna cjelina:	II. Čovjekovo traganje za živim Bogom
Nastavna tema:	Traženje Boga u novim religioznim pokretima
Nastavna jedinica:	Religiozni pokreti i sljedbe
Ključni pojmovi:	religiozni pokret, sekta/sljedba

CILJ: usvojiti i razumjeti ključne pojmove (religiozni pokret i sekta/sljedba); navesti razliku između religioznih pokreta i sekti; naznačiti opasnosti koje se kriju iza religioznih pokreta i sekti te navesti načine pomaganja onima koji su upali u zamke religioznih pokreta i sekti

ISHODI: *Obrazovni/kognitivni:*

- *učenik će prepoznati i opisati sekte i religiozne pokrete*

Odgojni/afektivni:

- *učenik će sudjelovati u raspravi i izražavati stav prema opasnostima koje prijete u religioznim pokretima i sektama*

Djelatni/funkcionalni ili psihomotorički:

- *učenik će navesti načine kako pomoći onima koji su upali i zamke religioznih pokreta ili sekti*

Metodički sustav: problemsko-stvaralački

Oblici rada: frontalni rad, samostalni rad

Aktivnosti učenika: molitva, rješavanje osmosmjerke, prisjećanje pojmova s prijašnjih vjeronaučnih satova, razgovor, odgovaranje na pitanja, gledanje audio-vizualne reportaže, rad na tekstu (čitanje, istraživanje), pismeno i usmeno izražavanje, lijepljenje radnog materijala u bilježnicu

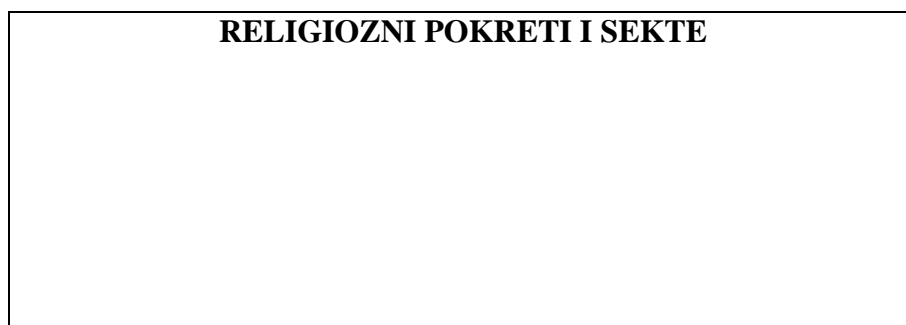
Nastavne metode: demonstracija audio-vizualnog sadržaja, usmeno izlaganje, pripovijedanje, opisivanje, objašnjavanje, razgovor, čitanje i rad na tekstu, pismeno i usmeno izražavanje, diskusija

Nastavna sredstva: riječ učitelja, dokumentarna audio-vizualna reportaža, osmosmjerka, radni listić, bilježnica

Nastavna pomagala: ploča, kreda, olovka, računalo, LCD projektor, zvučnici, ljepljivo za papir

Korelacija: hrvatski jezik – usmeno i pismeno jezično izražavanje

Plan ploče:

Pitanja za provjeru ishoda:

- *Opiši religiozne pokrete i sekte.*
- *Izrazi svoj stav prema opasnostima koje prijete u religioznim pokretima i sektama.*
- *Navedi način kojim možeš pomoći onima koji su upali u zamke religioznih pokreta ili sekti.*

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Program katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2003.
- Nastavni plan i program za osnovnu školu, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.
- "S Kristom u život", udžbenik za katolički vjeronauk osmoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.
- HNOS, Vjeronauk za 8. razred, radna neelektorirana verzija, 1. kolovoza 2006.
- NIKIĆ, Mijo: Izazov nove religioznosti, u: [poveznica](#) (14. II. 2015.).
- NIKIĆ, Mijo: Mladi između Crkve i sekte, u: *Bogoslovska smotra*, 68(1998.), br. 1-2, str. 113-125. (Članak je također dostupan na internetu: [poveznica](#) [14. II. 2015.]).
- NIKIĆ, Mijo: Obitelj pred izazovom sekti, u: *Obnovljeni život* (51) 6(1996.), str. 653-666. (Članak je također dostupan na internetu: [poveznica](#) [14. II. 2015.]).
- JERUZALEMSKA BIBLIJA: *Stari i Novi Zavjet s uvodima i bilješkama iz "La Bible de Jérusalem"*, KS, 1996.
- REBIĆ, Adalbert (glavni urednik): *Opći religijski leksikon*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2002.

Izvori za pripremanje učenika:

- "S Kristom u život", udžbenik za katolički vjeronauk osmoga razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.
-

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Meditativno-molitveni početak
2. Motivacija
3. Najava teme
4. Susret s temom
5. Stvaranje problemske situacije
6. Izdvajanje i preciziranje problema te naznaka metodičkih uputa za rješavanje problema
7. Samostalno rješavanje problema
8. Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata
9. Sinteza
10. Aktualizacija

III. TIJEK SATA

1. MEDITATIVNO-MOLITVENI POČETAK

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen! Započinjemo sat zajedničkom molitvom Očenaš (ili nekom drugom prigodnom molitvom).

2. MOTIVACIJA

Učenici rješavaju osmosmjerku s rješenjem *religioznost* (osmosmjerka se nalazi u poglavlju V. – PRILOZI).

Nakon što je osmosmjerka riješena, pitam učenike znaju li oni što znači riječ *religioznost*? Pretpostavljam da će većina njih znati odgovor – jer se radi o pojmu koji je obrađen u jednoj od prijašnjih nastavnih jedinica.

Postavljajući kratka pitanja (Tko je religiozan? Jeste li vi religiozni?) navodim učenike do najjednostavnije definicije religioznosti: *religioznost* (lat. *religiositas*) = *čovjekov osjećaj za sveto i božansko*.¹

¹ Vidi natuknicu 'religioznost', u: REBIĆ, Adalbert (glavni urednik): *Opći religijski leksikon*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2002., str. 806.

3. NAJAVA TEME

Kratkim rečenicama objašnjavam da ćemo se danas pozabaviti temom koja nam se možda čini poznatom s prijašnjih vjeronaučnih satova, ali koja zapravo skriva mnogo toga nepoznatoga. Govorim učenicima da je naša današnja tema *religiozni pokreti i sekte*, tj. religiozne skupine ljudi koje su se odvojile od postojećih većih religijskih zajednica. Stavljam naslov nastavne jedinice na ploču (RELIGIOZNI POKRETI I SEKTE) i kratko tumačim pojmove *religiozni pokret* i *sekta*². Govorim učenicima da ćemo danas pokušati vidjeti što su to religiozni pokreti i sekte i tko najčešće u njih ulazi, te navesti opasnosti koje se kriju iza naših današnjih novih pojmova.

4. SUSRET S TEMOM

Pozivam učenike da zajedno produbimo svoje znanje o današnjoj temi pomoću dokumentarne audio-vizualne reportaže Hrvatske radiotelevizije pod nazivom *Sekte i iscjelitelji u Hrvatskoj*³ (10 minuta). Nakon gledanja audio-vizualnog zapisa, dopuštam eventualnu reakciju učenika na pogledano i pravim kratku psihološku *mikropauzu*.

5. STVARANJE PROBLEMSKE SITUACIJE

Postavljam pitanja kojima među učenicima evociram probleme koji su prikazani u našoj dokumentarnoj reportaži: Kako je moguće da religiozni pokreti imaju takvu privlačnost u današnje vrijeme? Zašto netko ulazi u sektu? Je li moguće da bilo tko ostavi dosadašnji život i pokloni povjerenje nepoznom i samozvanom vođi? Otkud pojedincima moć za manipuliranje mnoštvom? Dopuštam da se učenici kratko očituju o onome što ih se dojmilo.

² Vidi: NIKIĆ, Mijo, Izazov nove religioznosti (23. I. 2010.), u: [poveznica](#) (14. II. 2015.): *Religiozni pokret je zajednica vjernika koja se je odijelila od svojih, već postojećih velikih religijskih zajednica i samostalno nastavila vlastiti put prema Bogu izabirući nove vođe i stvarajući sebi nova vjerovanja. Izraz sekta u mnogome se podudara s nazivom religiozni pokret, no ona je bolje organizirana i ima čvršću nutarnju hijerarhijsku strukturu negoli religiozni pokret. Sekte najčešće radikalno prekidaju sve veze s većom religijskom zajednicom kojoj su pripadale. Isti članak korišten je za pripremu 1. pitanja u radnom listiću (vidi radni listić u poglavlju V. – PRILOZI).*

³ Hrvatska radiotelevizija, emisija *Hrvatska uživo* (23. II. 2011.), u: [poveznica](#) (14. veljače 2015.).

6. IZDVAJANJE I PRECIZIRANJE PROBLEMA TE NAZNAKA METODIČKIH UPUTA ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA

Dajem naputke za učenički rad u kojemu će svatko produbiti ono što mu je možda neshvatljivo unutar religioznih pokreta i sekta. Preciziram problematiku koju želimo dotaknuti u našem radu, dijelim učenicima radni listić i određujem vrijeme za njegovo rješavanje (radni listić se nalazi u poglavlju V. – PRILOZI).

7. SAMOSTALNO RJEŠAVANJE PROBLEMA

Samostalnim rješavanjem radnog listića, učenici analiziraju ponuđeni tekst, izvode samostalne zaključke te – prisjećajući se odgledane dokumentarne reportaže s početka sata – odgovaraju na pitanja i iznalaze rješenja na postavljene probleme.

8. PRIOPĆAVANJE REZULTATA RADA, DOPUNE I KOREKCIJE TIH REZULTATA

Nakon što su riješili radni listić, učenici pojedinačno iznose svoje rezultate. Dopunjavam ih (ukoliko je to potrebno) i dopuštam eventualne opaske, dopune i korekcije ostalih učenika. Zajednički, u međusobnoj interakciji, sumiramo rezultate učeničkoga rada.

9. SINTEZA

Sljedećim ili sličnim riječima započinjem sintezu:

Danas smo produbili svoje znanje o religioznim pokretima i sektama i vidjeli opasnosti koje vrebaju kada pojedinci poklone svoje povjerenje samozvanim prorocima i vođama – opasnosti koje nije uvijek lako prepoznati. Razmišljali smo na koje se načine može pomoći onima koji su uhvaćeni u zamke religioznih pokreta, tj. sekta. Uvidjeli smo da je najveća opasnost pokloniti svoje povjerenje i svoj život raznim vođama koji se predstavljaju kao *pastiri* a zapravo to nisu.

Mi, vjernici, ne moramo se bojati onih koji nas vode i usmjeravaju u našem životu jer imamo *pastire* iza kojih stoji sâm Isus i preko kojih On vodi svoju Crkvu. Možemo potpuno vjerovati Papi, biskupima i svećenicima jer propovijedaju i naučavaju Isusovu Radosnu vijest.

No, pošto nama, članovima Crkve, ne piše na čelu *Ja sam Isusov*, ne zaboravimo da svatko od nas treba svjedočiti svoju vjeru prvenstveno svojim životom. Ako se mi u Crkvi budemo ponašali tako da ostali oko nas primijete našu *drugačijost*, onda će se i ispuniti ona Isusova riječ: "Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge."⁴ Ako budemo tako živjeli, zasigurno će i onima koji traže životni smisao u raznim religioznim pokretima i sektama biti lakše razabrati kojim putem trebaju krenuti.

10. AKTUALIZACIJA

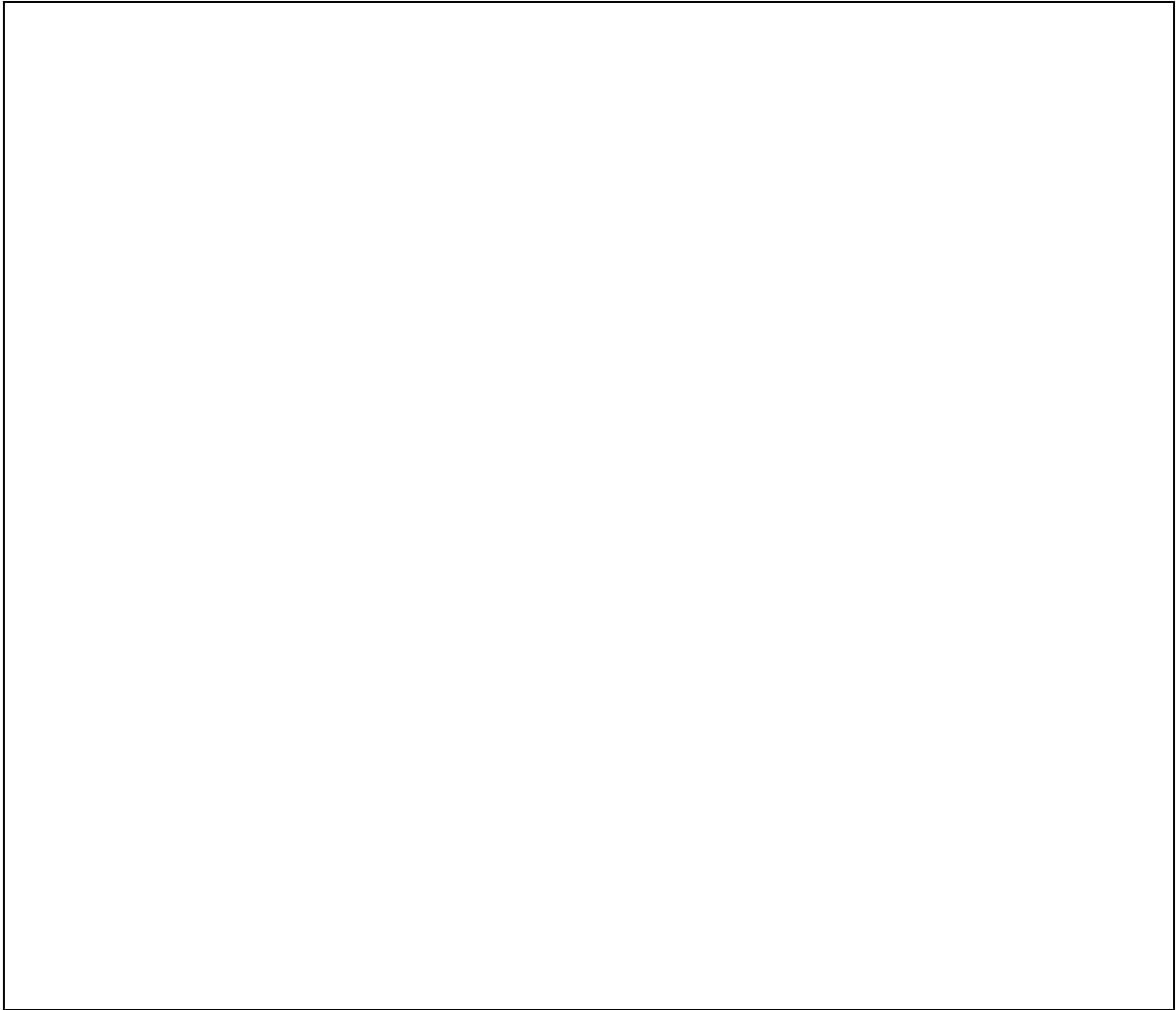
Ja vas sada moram pitati gdje možete živjeti i svjedočiti svoju vjeru? Najprije u svojim obiteljima, naravno! Potom u vlastitom razredu, školi, među svojim prijateljima izvan školskih klupa,... Na koji način? Riječima ili djelima? Svakako ponajprije djelima! Prihvaćanjem ili osuđivanjem? Uvijek prihvaćanjem! Očekujem pozitivnu reakciju učenika i nastavljam poticajnim riječima:

Želite li biti istinski vjernici u razredu i drugdje, želite li biti tako povezani s Isusom da vas svatko može prepoznati kao njegove učenike – kršćane? Ako je vaš odgovor *da*, onda od danas i vi i ja pokušajmo ne propustiti nijednu priliku u kojoj ćemo tu našu povezanost s Isusom jedni drugima i pokazati svojim djelima – i tako biti *putokaz* onima koji lutaju i traže smisao svojega života u religioznim pokretima ili sektama. Ne zaboravite: makar ste u školskim klupama, vi ste također pozvani živjeti svoju vjeru i biti *smjernice* jedni drugima jer – vi ste Crkva!

Učenici lijepe radne listiće u svoje bilježnice i time završavamo vjeronaučni sat.

⁴ Iv 13,35

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI:

- osmosmjerka *religioznost* i radni listić

Osmosmjerka

POLITEIZAM, MONOTEIZAM, MIT,
POVJERENJE, STVORITELJ,
RELIGIJA, SLOBODA, MAGIJA,
ČOVJEK, SMISAO, PITANJA, MOĆ,
VJERA, MORAL, TOTEM, BOG

P T R M E L K A S A
L O I A I A E NJ M R
G T L G I R J A I E
LJ E T I R O V T S J
O M Ć J T M O I A V
G O B A Z E Č P O N
M O N O T E I Z A M
S L O B O D A Z O S
R E L I G I J A A T
E NJ E R E J V O P M

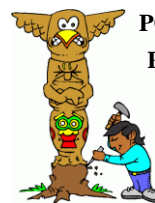
POLITEIZAM, MONOTEIZAM, MIT,
POVJERENJE, STVORITELJ,
RELIGIJA, SLOBODA, MAGIJA,
ČOVJEK, SMISAO, PITANJA, MOĆ,
VJERA, MORAL, TOTEM, BOG

P T R M E L K A S A
L O I A I A E NJ M R
G T L G I R J A I E
LJ E T I R O V T S J
O M Ć J T M O I A V
G O B A Z E Č P O N
M O N O T E I Z A M
S L O B O D A Z O S
R E L I G I J A A T
E NJ E R E J V O P M

POLITEIZAM, MONOTEIZAM, MIT,
POVJERENJE, STVORITELJ,
RELIGIJA, SLOBODA, MAGIJA,
ČOVJEK, SMISAO, PITANJA, MOĆ,
VJERA, MORAL, TOTEM, BOG

P T R M E L K A S A
L O I A I A E NJ M R
G T L G I R J A I E
LJ E T I R O V T S J
O M Ć J T M O I A V
G O B A Z E Č P O N
M O N O T E I Z A M
S L O B O D A Z O S
R E L I G I J A A T
E NJ E R E J V O P M

POLITEIZAM, MONOTEIZAM, MIT,
POVJERENJE, STVORITELJ,
RELIGIJA, SLOBODA, MAGIJA,
ČOVJEK, SMISAO, PITANJA, MOĆ,
VJERA, MORAL, TOTEM, BOG

P T R M E L K A S A
L O I A I A E NJ M R
G T L G I R J A I E
LJ E T I R O V T S J
O M Ć J T M O I A V
G O B A Z E Č P O N
M O N O T E I Z A M
S L O B O D A Z O S
R E L I G I J A A T
E NJ E R E J V O P M

RADNI LIST: Religiozni pokreti i sekte:

1. Pročitaj ponuđeni tekst i opiši razliku između religioznog pokreta i sekte:

Religiozni pokret je zajednica vjernika koja se je odijelila od svojih, već postojećih velikih religijskih zajednica i samostalno nastavila vlastiti put prema Bogu izabirući nove vođe i stvarajući sebi nova vjerovanja.

*Izraz **sekta** u mnogome se podudara s nazivom religiozni pokret, no ona je bolje organizirana i ima čvršću nutarnju hijerarhijsku strukturu negoli religiozni pokret. Sekte najčešće radikalno prekidaju sve veze s većom religijskom zajednicom kojoj su pripadale.*

2. Nabroji neke opasnosti koje vrebaju u sektama, a koje si opazio/la u dokumentarnoj reportaži?

3. Napiši barem jedan savjet mladiću iz dokumentarne reportaže koji je upao u zamke sekte, tj. pokušaj svojim riječima objasniti kako bi mu mogao/la pomoći?
